

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Департамент загальної середньої та дошкільної освіти
пр. Перемоги, 10, м. Київ, 01135, тел./факс (044) 481-47-69

Від 21/12 2018 № 2.2 - 4013

Інститути післядипломної
педагогічної освіти

Про методичні рекомендації
щодо проведення IV етапу Всеукраїнської
учнівської олімпіади з основ правознавства

Шановні колеги!

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України №849 від 02.08.2018 р. «Про проведення Всеукраїнських учнівських олімпіад і турнірів з навчальних предметів у 2018/2019 навчальному році» з метою підвищення якості підготовки учнів, пошуку обдарованої учнівської молоді та створення умов для її творчого зростання IV етап олімпіади з правознавства проводитиметься у місті Івано-Франківську.

Звертаємо увагу, що кількісний склад команд визначається відповідно до її рейтингу. Просимо своєчасно надіслати до організаційного комітету склад обласних команд.

При цьому надсилаємо для практичного використання методичні рекомендації щодо проведення IV етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з основ правознавства та просимо довести їх до відома методистів обласних (міських) інститутів післядипломної педагогічної освіти.

Додаток: 2 арк.

З повагою

Директор департаменту

Юрій Кононенко

Методичні рекомендації щодо проведення IV етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з правознавства у 2018-2019 н.р.

Під час підготовки до олімпіади вчителям правознавства та учням потрібно звернути увагу на запропонований обсяг навчального матеріалу.

Учням 9 класу пропонуватимуться завдання в межах чинної програми з основ правознавства, а саме наступні теми: «Основи теорії держави і права», «Правовідносини. Правопорушення. Юридична відповідальність», «Взаємозв'язок людини і держави», «Неповнолітні як суб'єкти цивільних, сімейних, трудових, адміністративних і кримінальних правовідносин». Для цього обов'язково потрібно звернути увагу на чинне законодавство, що регулює правовідносини в межах згаданих розділів програми, а також знання тексту Конституції України.

Учням 10 класу – питання програми «Основи правознавства для 9 класу»; усі розділи блоку I «Основи теорії держави і права», розділ 1 «Конституційне право України» блоку II «Основи публічного права України» програми «Правознавство» для учнів 10-11 класів (профільний рівень).

Учням 11 класу – усі розділи блоку I «Основи теорії держави і права», розділи 1-3, 5 блоку II «Основи публічного права України», розділи 1, 3-4 блоку III «Основи приватного права України» програми «Правознавство» для учнів 10-11 класів (профільний рівень).

Під час підготовки до IV етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з правознавства слід врахувати поточний стан національного законодавства. Зокрема, прийняття законів Верховною Радою України на завершення дев'ятої сесії VIII скликання (січень 2019 року). Особливо предметом перевірки знань в учнів новел національного законодавства є ознайомлення з такими базовими законодавчими актами, що прийняті у 2018 році: «Про правовий статус осіб, зниклих безвісти» (№ 2505-VIII від 12.07.2018), «Про Вищий антикорупційний суд» (№ 2447-VIII від 07.06.2018).

Наголошуємо на тому, що у межах реалізації Національної стратегії з прав людини особливу увагу необхідно звернути на знання учнями міжнародних стандартів прав людини та міжнародних, регіональних і національних механізмів їх захисту.

Завдання спрямовані як на знання учнями теоретичного матеріалу, так і вміння розв'язувати юридичні задачі.

Щодо перевірки теоретичних знань учнів, слід орієнтуватися на таку структуру завдань:

- тести, що матимуть чотири варіанти відповіді, серед яких лише один правильний;
- завдання, що передбачатимуть відкрити форму відповіді (заповнення пропущеного у тексті, виправлення помилок у тексті);
- робота з поняттєвим апаратом (правові дефініції).

Уміння учнів застосовувати правові норми у тих чи інших життєвих ситуаціях перевірятимуть **завдання на розв'язання юридичних задач під час практичного туру олімпіади**. Для перевірки таких компетентностей учнів пропонуватиметься до 8-10 юридичних задач.

Особливості оцінювання юридичних задач. До кожної юридичної задачі буде поставлено одне конкретне питання, на яке учень повинен надати аргументовану відповідь з використанням норми (норм) законодавства. Максимальний бал за оцінювання юридичної задачі становитиме 5 балів. Кожна відповідь до юридичної задачі матиме єдиний підхід до оцінювання наведеної аргументації: *5 балів* – за повну правильну аргументовану відповідь, що затверджена журі олімпіади; *2 бали* – за частково правильну відповідь, що затверджена журі олімпіади (неповна аргументація; наявність частково неправильної відповіді, що не порушує загальної правильної аргументації до задачі; неправильне використання юридичної термінології; тощо); *0 балів* – відповідь представлена у вигляді короткої ствердної відповіді типу «так» чи «ні»; відповідь є неправильною; помилкове тлумачення норми законодавства, що застосовується у даній ситуації; використання норми законодавства, що не застосовується у даній ситуації; відсутність належної аргументації між застосованою нормою законодавства та пропонованою ситуацією; аргументація відповіді не є чіткою та послідовною.

Приклад. 25 січня 2018 року військовозобов'язаному Голову була вручена повістка районного військового комісаріату на прибуття для призову на збори 5 лютого 2018 року. Голова 5 лютого 2018 року, прибувши до районного військового комісаріату, подав заяву про звільнення від призову на ці збори, аргументуючи це тим, що він є прихожанином релігійної організації, віровчення якої не допускає користування зброєю. Комісія з призову районного військового комісаріату відмовилася розглядати заяву Голова. Чи відповідають законодавству України дії комісії з призову районного військового комісаріату? Відповідь обґрунтуйте.

Варіанти відповідей:

1) повна відповідь – 5 балів: Відмова комісії з призову районного військового комісаріату розглядати заяву Голова відповідає законодавству України, оскільки згідно Закону України «Про альтернативну (невійськову) службу» у разі призову на військові збори громадян, які після проходження строкової військової служби набули релігійних переконань і належать до діючих згідно із законодавством України релігійних організацій, віровчення яких не допускає користування зброєю, вони не пізніше 7 календарних днів від дня одержання повістки військового комісаріату про призов на військові збори подають особисто до відповідного структурного підрозділу місцевої державної адміністрації заяву про звільнення від призову на ці збори;

2) часткова відповідь – 2 бали: Відмова комісії з призову районного військового комісаріату розглядати заяву Голова відповідає законодавству України, оскільки згідно Закону України «Про альтернативну (невійськову) службу» у разі призову на військові збори громадян, які після проходження строкової військової служби набули релігійних переконань і належать до діючих згідно із законодавством України релігійних організацій, віровчення яких не допускає користування зброєю, вони подають особисто до відповідного структурного підрозділу місцевої державної адміністрації заяву про звільнення від призову на ці збори.

3) неправильна відповідь – 0 балів:

варіант А: Відмова комісії з призову районного військового комісаріату розглядати заяву Голова відповідає законодавству України, оскільки на Голова не поширюється дія Закону України «Про альтернативну (невійськову) службу».

варіант Б: Відмова комісії з призову районного військового комісаріату розглядати заяву Голова не відповідає законодавству України, оскільки Голова має право на альтернативну (невійськову) службу у разі призову на військові збори громадян, які після проходження строкової військової служби набули релігійних переконань і належать до діючих згідно із законодавством України релігійних організацій, віровчення яких не допускає користування зброєю.